

پیام امام

امیر المؤمنین علیه السلام

شرح تازه و جامعی بر نهج البلاغه

جلد دهم

(نامه‌های تاریخی امام علی علیه السلام)

۵۳-۳۲

آیه الله العظمی مکارم شیرازی

با همکاری: جمعی از فضلا و دانشمندان

مکارم شیرازی، ناصر، ۱۳۰۵ -

پیام امام امیرالمؤمنین (ع): شرح تازه و جامعی بر نهج البلاغه / مکارم شیرازی؛ با همکاری جمعی از فضلا و دانشمندان. - قم: انتشارات امام علی بن ابی طالب (ع) - ۱۳۸۸.

ISBN: 978-964-533-044-1

ج. (دوره)

ISBN: 978-964-533-087-1

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیما.
کتابنامه.

ج. ۱۰ (چاپ اول: ۱۳۸۹)

۱. علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. - نهج البلاغه - نقد و تفسیر. ۲. علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. - خطبه ها. ۳. علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. - کلمات قصار. الف. علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. ب. عنوان. ج. عنوان: نهج البلاغه. شرح. د. عنوان: شرح تازه و جامعی بر نهج البلاغه.

۲۹۷/۹۵۱۵

۳۳۸/۰۴۲۲/م۷

با همکاری دانشمندان و مترجمان حجج اسلام آقایان:

مرحوم محمدجعفر امامی - محمدرضا آشتیانی - محمدجواد ارسطا

سعید داودی - احمد نوری و سید عبدالمهدی توکل

ناشر: بیت

نودهمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران

پیام امام امیرالمؤمنین (ع) ج ۱۰

تألیف: آیه الله العظمی مکارم شیرازی و همکاران

تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: پنجم

صفحه و قطع: ۳۹۶ صفحه / وزیری

تاریخ انتشار: ۱۳۹۵

چاپخانه: سلیمانزاده

ناشر: انتشارات امام علی بن ابی طالب (ع)

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۳۳-۰۸۷-۱

قم - ابتدای خیابان شهدا - کوی آمار (۲۲) - پلاک ۱۵

تلفن: ۳۷۷۳۲۴۷۸ - دورنگار: ۳۷۸۴۰۰۹۹

www.imamali.pub.ir

قیمت: ۳۰/۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

نامۀ ۱۲	۱۵
نامه در یک نگاه	۱۵
شرح و تفسیر: خودم مردم را به هلاکت نیفکن!	۱۸
نکته: نامه‌های پی در پی!	۲۳

نامۀ ۳۳	۲۵
نامه در یک نگاه	۲۵
شرح و تفسیر: با دقت مراقب اوضاع مکه باش!	۲۸
نکته: قثم بن عباس کیست؟	۳۲

نامۀ ۳۴	۳۵
نامه در یک نگاه	۳۵
شرح و تفسیر: دلداری به محمد بن ابی بکر	۴۰
نکته: محمد بن ابی بکر کیست؟	۴۴

نامۀ ۳۵	۴۵
نامه در یک نگاه	۴۵
شرح و تفسیر: گله شدید از مردم سست عنصر	۴۸
نکته: فصاحت فوق العاده این نامه	۵۳

نامۀ ۳۶	۵۵
نامه در یک نگاه	۵۵
بخش اول	۵۹
شرح و تفسیر: داستان ضحاک بن قیس	۶۰
بخش دوم	۶۷
شرح و تفسیر: دست از مبارزه با خائنان بر نمی دارم	۶۸

نامۀ ۳۷	۷۳
نامه در یک نگاه	۷۳
شرح و تفسیر: تو را با خونخواهی عثمان چکار؟	۷۷
نکته: نامۀ معاویه به ابن عباس و پاسخ او به وی	۸۱

نامۀ ۳۸	۸۳
نامه در یک نگاه	۸۳

بخش اول.....	۸۵
شرح و تفسیر: مصریان فداکار.....	۸۵
بخش دوم.....	۹۱
شرح و تفسیر: فردی بینا و بسیار توانا را به فرمانداری شما منصوب کردم.....	۹۲

نامه ۳۹.....	۹۹
نامه در یک نگاه.....	۹۹
شرح و تفسیر: راه را به دنیای دیگری فروختی.....	۱۰۲
نکته‌ها.....	۱۰۶
۱. عمرو بن عاص در جاهلیت و اسلام.....	۱۰۶
۲. گوشه‌ای از اعمال معاویه.....	۱۰۷

نامه ۴۰.....	۱۰۹
نامه در یک نگاه.....	۱۰۹
شرح و تفسیر: خشم خدا و عصیان امام.....	۱۱۱

نامه ۴۱.....	۱۱۵
نامه در یک نگاه.....	۱۱۵
بخش اول.....	۱۱۷

- شرح و تفسیر: آیا به معاد ایمان نداری که چنین می‌کنی؟ ۱۱۸
- بخش دوم ۱۲۵
- شرح و تفسیر: اگر فرزندانم چنین می‌کردند آنها را نمی‌بخشیدم ۱۲۶
- نکته: ابن عباس کیست؟ ۱۳۲

- نامه ۴۲ ۱۳۹
- نامه در یک نگاه ۱۳۹
- شرح و تفسیر: آفرین، موریت خود را خوب انجام دادی ۱۴۱
- نکته: آشنایی با عمر بن ابی ساهمه مخزومی و نعمان بن عجلان ۱۴۳

- نامه ۴۳ ۱۴۷
- نامه در یک نگاه ۱۴۷
- شرح و تفسیر: همه مسلمان در بیت المال یکسانند ۱۵۰
- نکته: پاسخ مصقله به امام (علیه السلام) ۱۵۵

- نامه ۴۴ ۱۵۷
- نامه در یک نگاه ۱۵۷
- شرح و تفسیر: مراقب باش عقل تو را نفرینند! ۱۶۰
- نکته: داستان پیچیده نسب «زیاد» ۱۶۷

نامۀ ۴۵	۱۷۵
نامه در یک نگاه	۱۷۵
بخش اول	۱۷۹
شرح و تفسیر: دعوت نماینده امام به میهمانی پرزرق و برق!	۱۷۹
نکته: عثمان بن حنیف کیست؟	۱۸۲
بخش دوم	۱۸۵
شرح و تفسیر: هرگز چیزی از دنیا نیندوختم	۱۸۶
بخش سوم	۱۹۱
شرح و تفسیر: چگونه ممکن است امیر مؤمنان باشم و	۱۹۲
نکته: داستان غم‌انگیز واک	۲۰۰
بخش چهارم	۲۰۷
شرح و تفسیر: من همچون بومه پروازی نیستم!	۲۰۸
بخش پنجم	۲۱۷
شرح و تفسیر: ای دنیا از من دور شو!	۲۱۸
نکته: طلاق دادن دنیا	۲۲۵
بخش ششم	۲۲۹
شرح و تفسیر: آیا فقط خوردن و خوابیدن؟	۲۲۹
نکته: ریاضت‌های مشروع و نامشروع	۲۳۳
بخش هفتم	۲۳۷
شرح و تفسیر: ای فرماندار! از شرکت در میهمانی‌های اشرافی بپرهیز! ...	۲۳۸
نکته‌ها	۲۴۲
۱. زهد در عین بهره‌گیری از مواهب الهی	۲۴۲
۲. حزب الله کیانند؟	۲۴۵

- نامه ۴۶ ۲۴۷
- نامه در یک نگاه ۲۴۷
- شرح و تفسیر: با مردم مدارا کن! ۲۵۰

- نامه ۴۷ ۲۵۵
- نامه در یک نگاه ۲۵۵
- بخش اول ۲۵۷
- شرح و تفسیر: یار مظلوم و دشمن ظالم باشید ۲۵۷
- بخش دوم ۲۶۳
- شرح و تفسیر: برترین اصلاح ذات البین است ۲۶۳
- بخش سوم ۲۶۹
- شرح و تفسیر: وصایای مهم امام (علیه السلام) در بستر شهادت ۲۷۰
- نکته: اهمّیت امر به معروف و نهی از منکر ۲۸۴
- بخش چهارم ۲۸۷
- شرح و تفسیر: سفارش اکید امام (علیه السلام) درباره قاتلش! ۲۸۷

- نامه ۴۸ ۲۹۳
- نامه در یک نگاه ۲۹۳
- شرح و تفسیر: نصیحت جامع به معاویه ۲۹۶

نامۀ ۴۹.....	۳۰۱
نامه در یک نگاه.....	۳۰۱
شرح و تفسیر: حرص در دنیا انسان را به جایی نمی‌رساند.....	۳۰۳

نامۀ ۵۰.....	۳۰۹
نامه در یک نگاه.....	۳۰۹
بخش اول.....	۳۱۱
شرح و تفسیر: قلم شما را از مردم دور نکند.....	۳۱۱
بخش دوم.....	۳۱۵
شرح و تفسیر: حقوق امام و حقوق فرماندهان.....	۳۱۶

نامۀ ۵۱.....	۳۲۵
نامه در یک نگاه.....	۳۲۵
بخش اول.....	۳۲۷
شرح و تفسیر: از ظلم و ستم به مردم پرهیزید.....	۳۲۷
نکته: خراج چیست؟.....	۳۲۹
بخش دوم.....	۳۳۳
شرح و تفسیر: در گرفتن خراج انصاف را رعایت کنید.....	۳۳۴

نامه ۵۲	۳۴۱
نامه در یک نگاه	۳۴۱
شرح و تفسیر: آداب و اوقات نماز	۳۴۴
نکته: انجام نمازهای پنجگانه در سه وقت	۳۴۸

نامه ۵۳	۳۵۳
نامه (فوق العاده مهم مایه اشتراک) در یک نگاه	۳۵۴
پنجاه نکته مهم در یک سرمار	۳۵۴
بخش اول	۳۶۳
شرح و تفسیر: نخستین توصیه تقوا و مبارزه با هوای نفس است	۳۶۴
نکته‌ها	۳۶۹
۱. خطرات نفس اماره	۳۶۹
۲. اهمیت کشور مصر	۳۷۰
بخش دوم	۳۷۳
شرح و تفسیر: حقوق همه شهروندان را محترم بشمار	۳۷۴
بخش سوم	۳۸۳
شرح و تفسیر: هرگز مغرور مباش!	۳۸۴
بخش چهارم	۳۹۳
شرح و تفسیر: از نفرین مظلومان بترس!	۳۹۳
بخش پنجم	۳۹۹
شرح و تفسیر: همواره با توده مردم باش	۴۰۰

نکته: انواع حکومت‌ها	۴۰۶
بخش ششم	۴۰۹
شرح و تفسیر: عیب‌پوش باش	۴۱۰
نکته: موارد عیب‌پوشی و موارد اطلاع‌رسانی	۴۱۴
بخش هفتم	۴۱۷
شرح و تفسیر: از این‌گونه مشاوران پرهیز!	۴۱۷
نکته: اهمیت مشورت در زندگی انسان‌ها	۴۲۰
بخش هشتم	۴۲۵
شرح و تفسیر: در راه حروب و بد	۴۲۶
بخش نهم	۴۳۳
شرح و تفسیر: سنت‌های حسنه احماکن	۴۳۴
نکته: سرچشمه پیدایش سنت‌ها	۴۴۱
بخش دهم	۴۴۵
شرح و تفسیر: اقشار مختلف اجتماعی	۴۴۶
نکته: لایه‌های اجتماع	۴۵۰
بخش یازدهم	۴۵۱
شرح و تفسیر: پیوند گروه‌های اجتماعی	۴۵۲
بخش دوازدهم	۴۶۳
شرح و تفسیر: شرایط فرمانده لشکر	۴۶۴
بخش سیزدهم	۴۷۱
شرح و تفسیر: برترین فرماندهان لشکر	۴۷۲
بخش چهاردهم	۴۷۹

- ۴۷۹ شرح و تفسیر: راه حل مشکلات
- ۴۸۱ نکته: اولو الامر کیانند؟
- ۴۸۵ بخش پانزدهم
- ۴۸۶ شرح و تفسیر: قضات باید واجد این دوازده صفت باشند

www.ketab.ir